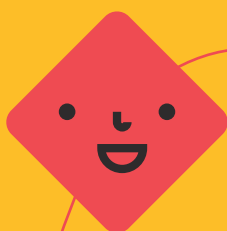

Projekt k podpoře prevence úrazů a rizikového chování
dětí v základních a mateřských školách

Prevence rizikového chování dětí a mládeže aneb Jak prožít šťastné dětství

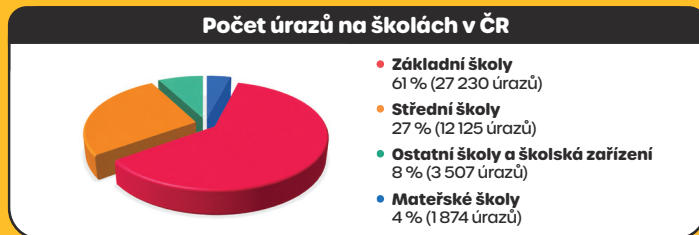
Materiál vznikl na základě úspěšného projektu
realizovaného ve spolupráci s Nadací Generali České pojišťovny.

Proč prevence úrazů a rizikového chování?

Česká republika se řadí mezi státy s velmi vysokou úrazovostí a úmrtností dětí v důsledku úrazů. Ročně utrpí úraz s trvalými následky téměř 3 000 dětí a bohužel přes 170 dětí ročně na následky úrazů umírá.

Školní úrazovost - co říká Česká školní inspekce.

K nejzávažnějším úrazům dochází v dopravním prostředí; nejčastějším místem vzniku úrazu je domov a škola. Každá škola musí ze zákona na každý školní rok vypracovat a realizovat svůj preventivní program, na jehož plnění dohlíží Česká školní inspekce, která také velmi pečlivě eviduje školní úrazy prostřednictvím elektronického systému. Podle údajů České školní inspekce bylo ve školním roce 2023/2024 zaznamenáno více než 44 000 úrazů. Nejvyšší procento úrazovosti je na základních školách, za školní rok 2023/24 to znamenalo 27 230 úrazů. Bohužel přibývá také případů úmyslných úrazů v důsledku útoku a sebepoškozování. Prevence úrazů a násilí ve škole prokazatelně snižuje počty úrazů dětí i úrazovou úmrtnost.

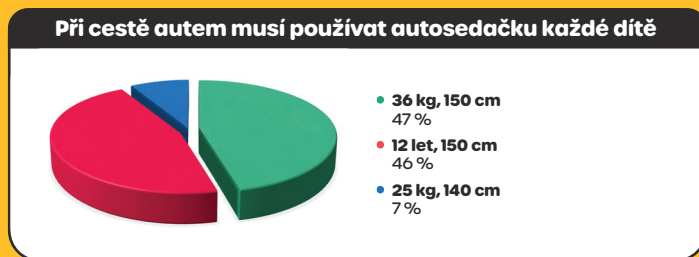
Zdroj: ČŠI - Výroční zpráva 2023/2024, kapitola 12 Školní úrazovost

Aktuální čísla úrazovosti dětí ve věku 0 až 18 let (Národní registr úrazů, stav k 31. 12. 2024)

Kategorie úrazů dětí 0-18 let	2013	2024	Změna 2013/2024
Méně závažné úrazy	503 937	609 808	+21 %
Úrazy vyžadující hospitalizaci	45 428	39 194	-13 %
Smrtelné úrazy	158	177	+12 %

Zdroj: ÚZIS ČR - Národní registr úrazů, analytická studie k 31. 12. 2024

V rámci projektu Prevence rizikového chování dětí a mládeže bylo provedeno rozsáhlé šetření, kdy rodiče žáků základních a mateřských škol vyplňovali dotazníky týkající se problematiky dětských úrazů a jejich prevence. A výsledky byly alarmující. Například jen 47 % rodičů znalo pravidla pro používání dětské autosedačky. Z průzkumu vyplynulo, že velká část českých rodičů není obeznámena se základními pravidly bezpečnosti dětí a často podceňuje možná rizika.

A co ostatní témata primární prevence? Drogy a závislost, agresivita a šikana, zdravý životní styl atp.?

Ve spolupráci s respektovanými odborníky na tematiku primární prevence na základních školách jsme pro Vás, učitele, připravili novou interaktivní komplexní učebnici primární prevence. Tuto učebnici získá každá základní škola, která ve spolupráci s partnery projektu zrealizuje program Prevence rizikového chování dětí a mládeže aneb Jak prožít šťastné dětství.

Věříme, že spolupráce školy, poučených rodičů a zvědavých dětí, podpořená společensky odpovědnými organizacemi a firmami, může výrazně omezit úrazovost a rizikové chování dětí včetně jeho následků, a to jak vytvořením bezpečného prostředí pro výchovu, sport a hry, zajímavou a inspirující výukou, tak i kvalitní pomocí v případě nehody.

Proto jsme se rozhodli podpořit práci učitelů a učitelů na školách a přispět k větší informovanosti rodičů a aktivně je do problematiky prevence úrazů zapojit.

Pro žáky všech věkových kategorií jsme připravili sady pracovních listů s domácím úkolem i pro jejich rodiče.

Děti a rodiče tak mají společný úkol zaměřený na prevenci úrazů a soutěží o drobné dárky, certifikáty a vzdělávací brožury a jsou motivováni k jejich pečlivému zpracování. Interaktivní učebnice se všemi bonusy získá zdarma každá škola, kde se úspěšně zrealizuje projekt Prevence rizikového chování dětí a mládeže aneb Jak prožít šťastné dětství.

Každá škola po realizaci projektu také získá hodnotící zprávu a certifikát o úspěšném zvládnutí projektu, které může použít ve své výroční zprávě.

Projekt byl s úspěchem realizován na stovkách základních a mateřských škol po celé ČR a my se těšíme na spolupráci i s Vaší školou!

Nová interaktivní učebnice!

- 47 lekcí z pěti hlavních oblastí prevence (Prevence úrazů, Jak žít zdravě, Agresivita a násilí, Drogy a prevence závislosti, Rizikové sexuální chování)
- každá lekce obsahuje učební text, pracovní aktivity s možností tisku a metodiku
- jednoduchá navigace v rámci učebnice
- učebnice je obohacena o množství cvičení s možností okamžitého vyhodnocení
- každá lekce je doplněna webovými odkazy a dokumenty, které souvisejí s danou problematikou
- součástí jsou také materiály pro mezipředmětové vztahy v rámci učebnic z produkce nakladatelství Fraus-Klett, s.r.o.
- součástí interaktivní učebnice jsou také odkazy na rozsáhlou monografii kolektivu autorů pod vedením profesora PhDr. Michala Miovskeho, Ph.D. Primární prevence rizikového chování ve školství, určené zejména metodikům prevence a pedagogům
- podává základní ucelený pohled na oblast prevence rizikového chování s využitím nejnovějších výsledků z výzkumu i odborné praxe

Život v bezpečí, jak předcházet nebezpečným situacím (Prevence úrazů)

Existuje bezpečné prostředí?

Všichni rodiče, kteří milují své děti, vynakládají mnoho úsilí na vytvoření klidného a bezpečného domova. Přesto průzkumy ukazují, že právě domov je místem, kde dochází k největšímu počtu nehod u mladších dětí, které ještě nejsou schopny přiměřeně odhadnout zdroje nebezpečí. Rodiče za své děti zodpovídají až do jejich dospělosti, předávají jim dovednosti získané od svých rodičů, prarodičů a učitelů. Polovinu úmrtí na následky úrazů mají na svědomí úrazy v dopravě, druhou polovinu tvoří otravy, popáleniny, polednění, popáleniny a utonutí. V případě, že úraz není přímo smrtelný, má často trvalé následky po zbytek života dítěte.

Co můžeme udělat, abychom učinili prostředí, kde vyrůstají děti, bezpečnějším? Poměrně mnoho. Můžeme zajistit, že se děti budou pohybovat v klidném prostředí. Naučíme je jejich jméno, adresu, telefonní číslo i krizové telefonní číslo, aby mohli v případě potřeby požádat o pomoc. Pokud si uvědomíme, jak a kde nejčastěji dochází k úrazům dětí, můžeme jim předjet nebo je alespoň zmírnit.

Úrazy můžeme dělit podle prostředí, kde k nim dochází, a podle druhu úrazu:

úrazy podle prostředí: sport, tónutí a dušení, popáleniny a opaření, doprava, otravy a polednění, nebezpečné hry

1. Jak předcházíme úrazům ve sportu? Jaké znáš ochranné pomůcky, kde je bezpečné sportovat? Jaká další pravidla dodrжуjeme?
2. O jakých hrách se dá říct, že jsou nebezpečné?
3. Jak předcházíme úrazům při ukiidu a valesu?
4. Za jakých okolností může dojít k pádu? Jaké má pád nejčastější následky?
5. Co bývá příčinou dopravních úrazů?

Můžeme se dostat do situace, kdy bude pomoci a péči potřebovat někdo jiný. Můžeme to být právě my, na kom bude záviset jeho život. Základem úspěšné pomoci je účinnost, rozhodnost a rychlost.

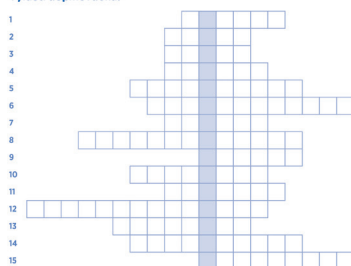
Úraz nikdy není náhodný, má své příčiny a vždy je možné mu zabránit.

Úraz se stane ve vteřině, ale následky bývají na celý život.

Když dítě ve volném věku má možnost správný postup přivolání pomoci, zachování klidu, podání na oživení, tímto vytvoří jedno ze čtyř klíčových čísel (100, 105, 106, 109). Během nepřítomnosti, ale také, pokud dítě má nějaké údaje (jméno, adresu a telefonní číslo a nevolání, důležitá hesla, heslo), pak můžete sami vědět, jak se zachovat v nouzové situaci, a budete znát základní první pomoc, budete jednat rychle, sebevědomě a spolehlivě. Můžete tak zachránit lidský život.

Pracovní list č. 1

Vyplňte doplňovačku:

1. Pohonné látky do motorových vozidel
 2. Základní ochranná pomůcka při sportu
 3. Při bouři můžete na okrese vidět...
 4. Agresivní chování vůči spolužákům
 5. Umí zneškodnit výbušninu
 6. Plovák hodí tonouchu...
 7. Místu učení pro hry dětí
 8. V létě té před sluncem spolehlivě ochrání...
 9. Čiha v trávě, pije krev a může způsobit infekční onemocnění
 10. Když jdeš bruslit na rybník, dáváš pozor, aby nebyl...
 11. Dětem do rukou nepaří...
 12. Kuchyňský spotřebič s horkým olejem
 13. Rostlina, která má podobný plod jako barůvka a je jedovatá
 14. Na mokré podlaze či na ledu hrozí...
 15. Když najdeš na zemi injekční stříkačku, nebudeš na ni sáhat, ale řekneš to někomu...
- Také ... (slova, která ti vyjde v talence) může způsobit požár. Věděli(a) bys, co se v tomto případě při hašení nesmí použít? Co by tedy člověk měl v takové situaci dělat?

Pracovní list 1. učebnice Prevence rizikového chování
© ROZVOJEM, s.r.o., Břeň 2020. Kopírování povoleno. www.fraus-klett.cz

Fraus Klett

Pracovní list č. 5

Na cestě mezi domovem a nemocnicí zakroužkuj všechna slova či slovní spojení, která ti mohou způsobit úraz.

VPLBHORKÁVODAJPLOMOJESLIBY
NOŽEHOLITELEKTRICKÝPROUD
VIDLIČKACDFRSMOPLITRLÉKYB
VAWQUOPSPRÁKXCYNPWER.

Pracovní list 5. učebnice Prevence rizikového chování
© ROZVOJEM, s.r.o., Břeň 2020. Kopírování povoleno. www.fraus-klett.cz

Fraus Klett

Nakladatelství Fraus Klett

Nejsme jen nakladatelství učebnic, jsme partneři pro školy. Zabýváme se rozvojem pedagogů a veškerá naše práce je úzce spojená s učiteli z praxe. Věříme, že kvalitní vzdělávání vzniká pouze v těsné spolupráci s těmi, kteří denně stojí před žáky. Proto všechny naše produkty a služby vznikají na základě potřeb a zkušeností skutečných učitelů.

**Přejeme pevné zdraví
Vám i Vaším dětem!**

**prevence@freedom.cz
+420 601 007 907
prevence.freedom.cz**

**Materiál vznikl na základě úspěšného projektu
realizovaného ve spolupráci s Nadací Generali České pojišťovny.**

Nakladatelství Fraus Klett

Partner v oblasti dalšího vzdělávání pro ředitele, pedagogy
a ostatní pracovníky škol a školských zařízení, rodiče a žáky
nebo studenty

Portál iPrev – interaktivní platforma podpory duševního zdraví
a prevence rizikového chování

Freedom

Specialista na celoživotní budování a ochranu rodinného
bohatství. Od Auditu státních důchodů až po Krizový
a Dědický plán.